

Lăcașul nostru de cultură

M-am abătut, nu de mult, de la șoseaua astaltată ce leagă Ianca de Brăila și am luat-o la dreapta, pe un drum pietruit, spre comuna Urleasca. Cu câțiva ani în urmă, făcusem pentru întâia oară cunoștință cu această așezare brăileană și reținusem atunci strădanția intelectualilor, a tuturor artiștilor amatori de a avea în satul lor o viață culturală intensă. În clipele acelea, foarte mulți mi-au vorbit și despre grija pe care o manifestau deopotrivă artiștii culturali, artiștii amatori și spectatorii înfățișării clădirii căminului, curățeniei, ornării sălii de spectacole, orinduirii fiecărui lucru cu mîgală și gust.

Reintîlnindu-mă cu tradiția, mi-am dat seama că, aici, există în acum o tradiție în ceea ce privește grija pentru lăcașul lor de cultură spre care se îndreaptă cu plăcere și interes. Căminul este înconjurat de un adevărat parc cu alei și bănci, cu pomi și flori ce oferă celui ce poposește aici clipe odihnitoare. Intrînd în sala de spectacole privirea mi-a fost atrasă de reproducerile de artă frumoasă înrămate orînduite pe pereți, de scaunele numerotate. Pretutindeni o atmosferă care cucesește, care îndeamnă la vizionarea programelor găzduite de cămin.

La cele mai multe așezăminte de cultură sătești, grija pentru asigurarea unei game bogate și variate de manifestări se îngănează cu cea pentru o cit mai atrăgătoare înfățișare a sălilor de spectacole, a bibliotecilor, a cluburilor, a fiecărui loc destinat instruirii și destinderii. Vorbeam, mai zilele trecute, cu directorul căminului din comuna Siliștea Crucii, județul Dolj:

— Imi aduc aminte — imi spunea dînsul — că în prima lună din activitatea mea de director, deși am prezentat cîteva manifestări bune, sala a fost aproape goală. Sînd de vorbă cu sătenii am aflat că de venit ar veni însă nu-i îndeamnă aspectul sălii. Și-aveau dreptate. Scaunele erau stricate, pereții goi, nimic care să-i atragă. Și de atunci am început cu ajutorul sătenilor acțiunea de înfrumusețare a lăcașului nostru de cultură.

Nu știm cum o fi arătat înainte căminul cultural din Siliștea Crucii însă astăzi el are înfățișarea unei adevărate case de cultură. Cele aproape 300 de fotolii cochete, vederile din cele mai pitorești locuri ale țării expuse cu gust în toate încăperile căminului, portretele celor mai de seamă scriitori români, atmosfera din sala de lectură, de la club, oferă spectatorului condiții civilizate de vizionare.

Sînt însă și cămine văduvite de grija bunului gospodar și a căror înfățișare lasă de dorit. La Scăești, județul Dolj, bunăoară, scaunele din sala de spectacole sînt stricate, geamurile sparte, giurgiuvele ferestrelor deteriorate, iar afișele, puse cu câțiva ani în urmă, sînt rupte și colbuite. La Negoiu și Perișoru întîlnim același „decor” al nepăsării, plus defecțiunile instalației electrice care țin seară de seară sălile în întuneric.

După cum se știe, ducă la asigurarea unei sume importante menite să ducă la asigurarea anei baze materiale corespunzătoare desfășurării muncii culturale la nivelul cerințelor actuale. An de an se construiesc noi cămine, sînt reparate așezămintelor de cultură televizoare, magnetofoane, aparate de proiecție, instrumente muzicale etc. Cel mai mulți artiștii culturali manifestă o grijă deosebită pentru buna păstrare și folosire a acestor mijloace moderne de care dispun, pentru dezvoltarea continuă a bazei material-culturale, antrenînd în această acțiune și masele largi de spectatori. În multe locuri s-au născut inițiative valoroase. Așa, de exemplu, s-au creat cercuri pentru confecționarea de costume necesare formațiilor artistice, iar prin muncă patriotică se repară mobilierul, se fac amenajări de parcuri, se omează sălile de spectacole etc.

Nefiind cîtuși de puțin un lucru lipsit de importanță, gospodărirea chibzuită a bazei materiale, înfrumusețarea lăcașelor de cultură, a terenurilor din jurul lor trebuie să se împletească cu preocuparea pentru îmbogățirea conținutului activității culturale în așa fel încît pretutindeni să existe o atmosferă plăcută, odihnitoare, îmbietoare spectatorului.

OVIDIU MARALOIU

*Adeziune deplină
la principiile politicii
partidului și guvernului*

pag. a 5-a

Kod bogat

Foto Gh. VINȚILĂ

SE DESCHID PORȚILE ȘCOLII

În fiecare început de toamnă, milioane de oameni, părinți, copii, cadre didactice, trăiesc freamătul sărbătoresc al deschiderii anului școlar. Este un moment de înaltă emoție pentru întreaga societate pentru că aceasta își privește destinul în fiecare generație care pășește pragul școlii. În acest sens, efortul pe care statul nostru îl depune pentru continuarea perfecționării învățămîntului, se cuvine integrat în opera uriașă de construire a viitorului, în deplin acord cu ideile nobile ale socialismului și cu cerințele civilizației contemporane. Astfel, puternicele tradiții ale școlii românești, umanismul care a lumina totdeauna spiritul acestei școli urcă de la an la an o nouă treaptă spre desăvîșire.

Și în toamna aceasta, zeci de mii de copii vor începe să învețe în școli noi, luminoase și spațioase, în clase cu mobilier nou, în laboratoare dotate cu aparate și materiale didactice îndeplinind cele mai moderne cerințe pedagogice. Vasta campanie de construcții școlare, parte componentă a planului amplu de construcții social-culturale și de interes obștești inițiat și înfăptuit de partidul nostru, înregistrează în

aceste zile o seamă de realizări demne într-adevăr de vremea noastră. Aproape 2 600 noi săli de clasă pentru învățămîntul de cultură generală, 400 săli pentru cel profesional, tehnic și de specialitate, numeroase laboratoare, internate etc. Îmbogățesc numai în această toamnă gospodăria învățămîntului, fac să crească zestrea și așa impresionantă, dacă o raportăm la datele trecutului. Alături de investițiile statului se cuvin remarcate și contribuțiile aduse în unele locuri, de către cetățeni, pentru că aceasta înseamnă creșterea simțului de răspundere, participarea directă, lucidă și entuziastă la marea efort economic național. Este de datoria noastră să consemnăm aici și faptul îmbucurător că anul de investiții al statului se cuvin remarcate și contribuțiile aduse în unele locuri, de către cetățeni, pentru că aceasta înseamnă creșterea simțului de răspundere, participarea directă, lucidă și entuziastă la marea efort economic național. Este de datoria noastră să consemnăm aici și faptul îmbucurător că anul de investiții al statului se cuvin remarcate și contribuțiile aduse în unele locuri, de către cetățeni, pentru că aceasta înseamnă creșterea simțului de răspundere, participarea directă, lucidă și entuziastă la marea efort economic național.

NICOLAE JIANU

(Continuare în pag. a 4-a)

D
I
N
S
U
M
A
R

Foto T. IOANES

Tirg de onle în Hălmeagiu — Arad

TĂRANII CONDEIERI DIN BANAT

Se știe și se afirmă pe drept cuvânt că literatura nu este o profesie, ci o vocație. Nu există o școală sau o facultate care să dea diplome absolvenților ei, talentul izbucnind deseori chiar în sufletul și în pana unor autodidacți care, deși n-au învățat cursuri savante de prozodie și de poetică, au dat la iveală un nume și o operă literară valoroasă.

Ne propunem să prezentăm în rândurile de față o mișcare cultural-literară inițiată, întreținută și promovată de țărani simpli, mișcare de mari proporții și de durată, care s-a manifestat de la începutul veacului în Banat, culminând în anii dintre cele două războaie mondiale. E vorba de un fenomen unic în lume și asupra căruia istoria literară va trebui să-și spună cuvântul ei competent și autorizat. Pe câțiva dintre ei, și anume pe Paul Tărbățiu, Ion Frumosu și Ion Ciucurel i-am cunoscut și eu. Ion Frumosu, devenit între timp muncitor la atelierele C.F.R. din Timișoara, publicase, dacă nu mă înșelă memoria, și în paginile revistei „Scrisul bănățean”, figura lui sfințită de poet îndrăgostit de pămintul și satul natal lăsându-mi și acum, peste ani, o imagine ce nu se poate șterge.

Mă aplec asupra tuturor acelor care, deși țărani, s-au străduit și au reușit să constituie acea memorabilă mișcare literară cunoscută, localnicilor mai ales, sub numele de „țărani condeieri din Banat”. Să începem cu Paul Tărbățiu. S-a născut în anul 1902 la Comoriște în județul Caraș-Severin. A făcut doar câteva clase primare, dar extraordinara lui pasiune de a citi, neistovita lui sete de cultură, ca și ambiția de a deveni el însuși animator al unei vieți literare țărănești, l-au îndemnat între anii 1928—1929 să editeze în satul său natal revista „Zorile Banatului”. A publicat și câteva plăchete de poezii: „Cinze și flori” la Oravița în 1927, „Vintului” la editura craioveană „Scrisul Românesc” și „Sclavii pămintului”, tot la Oravița, în 1938.

Paul Tărbățiu a colaborat pînă aproape de sfârșitul său pămîntesc (1965) la „Scrisul bănățean” și la ziarul timișorean „Drapelul Roșu”.

Ion Frumosu s-a născut în 1920 la Ciuchici și a debutat, dacă nu mă înșel, la revista „Fruncea”, în 1939. Emoționantă este și azi evocarea și mărturia lui cu privire la începuturile vocației sale literare.

Ion Ciucurel s-a născut

în 1897 la Șoșdea. În 1912 colabora la „Românul” din Arad care apărea sub conducerea lui Vasile Goldiș. În 1923 a editat la Șoșdea, săptăminalul „Poporul românesc”, iar apoi, în 1927, revista „Cuvîntul satelor”. Ion Ciucurel a publicat un roman intitulat „Transformare”, fiind astfel primul țaran romancier din literatura noastră.

Un alt țaran, Petre Petrica, născut în 1902 la Cîrnecea, în județul Caraș-Severin, a publicat o pjesă intitulată „Păcate” și a colaborat cu asiduitate la revistele scoase de țărani condeieri, cum erau „Sufletul nou” care apărea în comuna Comloșul Mare și „Cuvîntul satelor” editată de Ion Ciucurel.

Lista țaranilor condeieri este departe de a fi epuizată. Pomenim în continuare de Dumitru Brânzei născut în comuna Ciclova Română de lângă Oravița, în anul 1884, N. Bogdan-Humă, născut la Bocșa Română în 1886, participant la regimentele revoluționare românești, create în Uniunea Sovietică în perioada Marii Revoluții din Octombrie. În urma unei călătorii în Elveția a scris „Țaranul elvețian și agricultura în Elveția”. Interesantă de semnalat între țărani condeieri

este și prezența unei țărance, aceea a regretatei Maria Dogaru, stinsă din viață în floarea vîrstei. S-a născut în 1906 la Comloșul Mare, și a murit în toamna anului 1942. Ea a colaborat la „Cuvîntul satelor” și la „Sufletul nou”, dezbătând probleme legate de viața femeii la sate, fiind astfel prima feminisă țărăncă din țara noastră.

Așa cum spuneam la începutul acestui articol, apariția unei mișcări a scriitorilor țărani, autori de versuri, piese de teatru, romane, reportaje și articole publiciste, e înșiși animatori pasionați în domeniul literaturii prin revistele editate în satele lor de baștină, constituie un fenomen de o evidentă originalitate și încă necunoscut în vreun alt colț al lumii. El denotă, printr-un exemplu strălucit, pe care istoria literară nu-l poate ignora, geniul creator popular exprimat în acest caz nu prin tradiționala oralitate folclorică și prin anonimul inerent producției folclorice, ci prin nume și opere literare tipărite. Imi fac o datorie de onoare semnaland Institutului de istorie literară ca și Institutului de folclor necesitatea ca acest fenomen atât de original să fie studiat și popularizat măcar printr-o monografie și o antologie.

PETRU VINTILĂ

În orașelul de la poalele Vlădeșei, la Huedin, afișe și anunțuri (unele scrise și în limba franceză și germană) te invită la o expoziție de artă populară.

Zeci de vizitatori se perindă zilnic în fața panourilor cu exponate admirând minunatul port popular din această parte a țării.

Expoziția cuprinde peste 50 de piese dintr-o zonă folclorică cu vechi și valoroase tradiții, oferind o imagine edificatoare despre felul de a gândi, de a se manifesta artistic al sătenilor din așezările de la poalele Vlădeșei. Turii străini care trec prin orașelul întretăiat de șoseaua națională Oradea—București se opresc la expoziția găzduită de Casa de cultură rămînînd încântați de frumusețile cusăturilor, broderiile, a pieselor vestimentare care reflectă fantezia și expresivitatea, simțul proporțiilor și al culorii, puterea

La poalele VLĂDESEI

de sintetizare a creatorilor populari.

Alături de exponate cu o vechime de peste o sută de ani, sint expuse și piese lucrate recent, îngemănînd vitalitatea și trîncia artei populare. Frumusețea motivelor ornamentale, bogăția și varietatea coloritului, care te impresionează atât de mult, vorbesc despre o artă transmisă din generație în generație, mărturisesc talentul și măiestria creatorilor populari din această zonă folclorică.

Admiri catrințele (zadii) din comuna Mărgău (cele ale tinerelor au pe un fond roșu-portocaliu dungii negre, verzi, albastre și galbene, cele purtate de femei mai în vîrstă sînt mai sobre, numai cu dungii negre), sumanul de peste o sută de ani, iile și ștergarele din Bociu și Răchițele. Zăbovești îndelung în fața cămășilor cu ciupag în diferite modele și culori, lucrate pe crețuri (o țărăncă în vîrstă îmi spunea că aceste crețuri de la gît obligă fetele, femeile să stea mindre cu capul în sus), a cojoacelor de piele ornamentate atât de frumos, a costumelor bărbătești impodobite cu motive originale și într-o gamă variată de culori și a altor alte exponate. Vizitînd expoziția îți dai seama de marea importanță pe care o au în viața sătenilor de pe aceste meleaguri arta și frumosul, de măiestria și îndemînarea țărăncilor de a le făuri. Și cît de impresionați sînt turiștii străini de tot ce văd aici! Sute de turiști care au vizitat expoziția au dus cu ei imaginea unor creații populare de neuitat, au rămas fascinați de frumusețile făurite și păstrate de țărani, de perpetuarea și continua dezvoltare a unor deprinderi și măiestrii transmise de veacuri, în satele de la poalele Vlădeșei.

Trebuie felicitați inițiatorii și realizatorii acestei expoziții, activiști ai Casei de creație a județului Cluj și ai Casei de cultură din Huedin.

Expoziția de artă populară se înscrie ca un eveniment cultural de seamă, întimplat la poalele Vlădeșei.

I. RADU

Cum ne purtăm

**CEL
CE
N-ARE
TREABĂ
N-ARE PROBLEME**

Odată a spart geamurile căminului cultural, altădată, cu mintea aburită de picla beției, a spart capete; odată a rupt gardul școlii, altădată a scuipat un bătrîn; odată a început să urle în timpul filmului, altădată a furat. De curînd, adunat cu alții, a ieșit la drumul mare, vîmînd trecătorii de tot ceea ce aveau în buzunare. E timpul să ne întrebăm: cine este această primejdie și ce e de făcut împotriva ei? Fiecare dintre noi l-a văzut măcar o singură dată. Înainte era cu șapca într-o parte sau cu bascul murdar pe sprîncene, cu chiștocul țigării lipit de limbă, ori cu semînțe scuipate oriunde, cu hainele alandala, dar cu ceva „mișto” pe ele, un breloc, un tatuaj pe ceafă, o floare veștedă după ureche sau un lînțug înnegrit de murdărie în jurul gîtului. Astăzi, „evoluat” și el ca în filmele cu vîcarii americani încinși cu tot felul de pistoale

argintate, cu cite ceva străin pus pe el, pantaloni largi, pîr îndelung pe urechi, uns cu cite un borean de briantină, cu mers legănat de rață îngrășată pe degeaba, dar cu aceeași țigară udă ruptă în dinți, cu aceeași privire bolnavă, cu „mișto” și cu „hai mare” în lume. Totdeauna vrînd să injure, să bată, să facă praf și gălăgie, să sperie restaurantele și balurile, cu „pică” groasă pe balucine, înălțat pe vîrfuri și cu nasul legănat în vînt, gata pregătit pentru bătăi, injurături, hoții, pumni, zgomote, răcnete și așa mai departe. Niciodată singur, ci adunat cu încă doi, trei „miștocari”, pe la colțurile gardurilor, în întuneric. Un astfel de ins intră sîmbăta, ori duminica în căminul cultural,

„la dans”, cu mîinile înfipite în buzunare, duhînd ca un butoi, sparge perechile cu pieptul umflat, hîrțuiește nemilos tineri și vîrstnici pe drum, urmărindu-i cu pietre, lovindu-i, scuipîndu-i. Toate aceste lucruri s-au întimplat și încă se mai întimplă după cum ni se scrie cîteodată. Aflăm că un bătrîn a fost internat în stare gravă, pentru că doi huligani l-au împins într-un șanț, pînă zînd că n-aveau loc să treacă. Aflăm că o femeie dintr-un sat din județul Ilfov a fost trîntită în cîmp și necinstită. Aflăm că un flăcău de treabă, cum sînt destui prin satele teleormănene, a fost bătut de către huligani atît de crunt, încît a rămas infirm. Dar aflăm și că vinovații au, fost prinși, judecați și trimiși la închisoare. Pentru că, de ce l-am crede pe huligan cînd urlă că el este „tipul care are voie orice”, cu

care să „n-ai treabă, e bine!” și de ce am fi siliți să „plimbăm cu toții ursu” în fața lui, altfel „n-are probleme”? Să fie el un erou, poate fi înțeles și admis un astfel de individ primejdios în viața noastră socială? Hotărît nu! „Curajosul” care lovește femeii și atacă oameni în haită nu e decît o ruină omenească, un flăcău vînt fricos ce, la adăpostul unor părinți care nu mult decît îngăduitori, care n-au știut să-l învețe să fie om întreg, ori prin diferite învîrteli necinstite, încă reușește să se mai țină în picioare amenințîndu-ne din cînd în cînd ca o sperietoare. Este același care, prins și pedepsit, nu știe decît să-și pună fără convingere cenușă pe cap, cerîndu-ne ipeccit înțelegere și iertare. Față de el însă nu e bună nici una, nici alta.

IULIAN NEACȘU

DRUMUL ȘI IMPLICAȚIILE UNEI SCRISORI

Am aprecia faptul că în timp de cinci luni — (din martie pînă în august a.c.) — la Uniunea județeană C.A.P. Buzău s-au primit și rezolvat aproape 1200 de scrisori, drept un indiciu al încrederii pe care o acordă cooperatorii organizației lor superioare.

Am aflat aici un întreg sistem de primire, cercetare și rezolvare a scrisorilor. Remarcăm, de asemenea, că felul cum e privit și înțeles acest principiu al legăturii cu oamenii a evoluat. Inițial a fost socotit o îndatorire cu caracter obligatoriu. Acum, după mărturisirea însăși a conducătorilor Uniunii județene C.A.P., această îndatorire constituie pentru ei un sprijin de care nu se pot dispensa. Remarca e valabilă chiar și atunci cînd o parte din sesizări și reclamații nu sînt întemeiate. Dar fiecare din ele declanșează la organul județean un anumit resort, determină cercetări și în final o cunoaștere mai bună a realității. Atitudinea față de cereștile oamenilor are și un sens educativ. El se manifestă la dezbaterile lunare, la care participă toți președinții de cooperative agricole. Uniunea județeană cunoaște și pe calea aceasta activitatea consiliilor de conducere și a comisiilor de judecată, precum și răspunderea cu care rezolvă problemele ridicate de săteni în scrisori.

Un mare număr dintre acestea au ca obiect atribuirea loturilor în folosință, a loturilor de casă și a altor drepturi. Sînt președinți (vezi C.A.P. Fundeni, Buzău, Clondiru), care trimit oamenii la Uniune cu niște probleme a căror rezolvare cade, de fapt, în competența lor. Se consumă așadar mult timp și se bat multe drumuri din pricină că prevederile statutare în vigoare n-au fost explicate cum trebuie de către conducerea C.A.P. Oamenii nu s-ar mai adresa organelor județene cu un lucru ce poate fi lămurit pe loc. Ar rămîne astfel mai mult timp pentru tratarea cazurilor serioase, cum sînt cele pe care le-am spicuit din mulțimea de scrisori sosite aici și studiate meticolos de unul dintre activiștii Uniunii, Valerian Neacșu.

O remarcă îmbucurătoare: multe din sesizări se referă la nobilul țel — apărarea avuțului

obștesc, neîngăduinta față de orice încercare de a-l frustra.

★

Gheorghe Miu din comuna Lipia semnaleză sustrageri de bunuri de la C.A.P. Un instructor al Uniunii se deplasează urgent (operativitatea cu care se lucrează este evidentă) și stabilește următoarele: paza cîmpului a fost lăsată mulți ani în seama lui Arion Caloian, despre care se știa că are antecedente penale. El nu și-a uitat năravul în tot acest timp, sustrăgînd din bunuri împreună cu Constantin Mănăilă și Nae Chirica. Au fost toți sancționați.

Un grup de cooperatori de la C.A.P. Dealul Frumos, com. Racovițeni, dau în vileag abaterile fostului brigadier Ion Dragoman. Îi zicem „fost”, fiindcă prin cercetarea întreprinsă de trimisul Uniunii județene, s-a constatat că scrisoarea este întemeiată, și brigadierul a fost desărcinat din funcție. Cazul dă la iveală însă și alte aspecte. E vorba de lipsa de fermitate a președintelui Anghel Bleandă și a consiliului, care întîrzie să acționeze în fața unor fapte ce cer o singură măsură, aceea de a le curma apărînd astfel avuția cooperativei și prestigiul ei moral. Conducerea Uniunii județene îl critică pe președinte la consfătuirea lunară de lucru și întimplarea devine în acest fel o școală. Cînd conducerea de unitate șovăie, cooperatorii, animați de grija față de avuțul obștesc iau atitudine. Dar este de remarcă că în marea lor majoritate, conducerea de unități ascultă cu atenție cuvîntul cooperatorilor. În afara scrisorilor care conțin revendicări personale, multe, chiar foarte multe, țintesc nemijlocit spre prosperitatea C.A.P. Se manifestă în modul acesta responsabilitatea înaltă față de instituția de care e legată propria lor existență și de toate proiectele ce le fac.

Legătura cu cooperatorii dă conducerii unității perspectivă, muncă de calitate și viabilitate. Îndepărtarea de la acest criteriu duce la greșeli. Nu e un simplu enunț acesta ci un adevăr de multe ori probat de viață.

Rezolvarea sesizărilor are un aspect practic dar și unul uman. De felul soluționării depinde efectul. Comisia de ju-

decată a C.A.P. Buzău dă cîștig de cauză cooperatorului Vasile Pavel, căruia i s-a repartizat un lot mai mic decît prevede statutul. La C.A.P. Băile i se restituie cooperatoarei Dobrița Gheorghiceanu suma încasată pe nedrept ca amendă. Comisia de judecată constată că femeia a fost șicanată fără motiv. Văzîndu-și interesele astfel apărate, oamenii își sporesc încrederea în autoritatea locală. Văzînd intransigența și simțul de dreptate ale conducerii C.A.P. și ale comisiei de judecată, șicanatorii își înfrînează pornirile. Acesta e cel mai de seamă rezultat al muncii cu cererile oamenilor. Numărul greșelilor scade, al exceselor și abuzurilor de asemenea și cu asta dispăre motivul multor sesizări. Se statornicește relații morale trainice între conducere și masa cooperatorilor.

Gheorghe Maftei, unul dintre vicepreședinții Uniunii județene, remarcă faptul că de la 428 scrisori cite s-au primit în luna martie, s-a ajuns în iulie la 303. Scăderea numărului lor este constatată și are o cauză: se împușinează înaintea de toate pricinile.

V. TOSO

Lucrări de escavare în sistemul de irigații de la Jegălia, județul Ialomița.

De vorbă cu cititorii

GHEORGHE PASARE, Strimtura-Maramureș. *Vă înțelegem nerăbdarea privind soluționarea cazului semnalat. Pentru a vă ajuta, redacția a înaintat cererea dv. organelor județene spre cercetare și rezolvare. Scrieți-ne de îndată ce primiți răspunsul. Noi vă dorim succes.*

ARISTIȚA LIPȘA, satul Cuza Vodă-Iași. *Cazul semnalat de dv. este de competența consiliului de conducere al cooperativei agricole. Adresați-vă deci cu toată încrederea tovarășului președinte, care fărî îndoială cunoaște situația și o va rezolva conform statutului.*

Cu privire la noile indicații privind producătorii de struguri le veți găsi tot la conducerea cooperativei agricole.

VASILIU VICTOR, Deleni-Vaslui. *Vă mulțumim pentru știrile trimise. Sperăm că nu vă veți opri aici. Ne interesează episoade din activitatea multilaterală a cooperativelor. Ce aveți de spus bunăoară despre modul cum sînt folosite resursele locale? Așteptăm răspunsul într-o scrisoare la fel de concisă ca și celelalte.*

VASILE TUREA, Coțușca-Botoșani. *„Aspecte de la Rădduși” merită toată lauda. Ne-ar interesa dacă starea de lucruri semnalată mai persistă. Dacă da, vă rugăm fiți tot atît de prompt în a ne informa. Așteptăm. Mulțumiri pentru sprijinul dat. Spor la muncă.*

FLOREA DUMITRU, Valea Mare-Olt. *Felicitări cooperativelor pentru inițiativă. Cînd ne veți mai vorbi de rezultatele obținute fiți mai concis astfel încît cele relatate să nu dea loc la confuzii. Prea multe cifre. Și ce e prea mult nu e sănătos. Nu se înțelege, spre exemplu, ceea ce este important, adică rezultatul sau mai bine zis venitul realizat din sera-solar.*

Lucrările agricole de toamnă se desfășoară cu intensitate în toată țara. În centrul atenției se află recoltarea grabnică a culturilor tîrzi, pregătirea terenului pentru însămînțări, asigurarea și condiționarea semințelor. Din datele centralizate la Consiliul Superior al Agriculturii rezultă că pînă la 7 septembrie întreprinderile agricole de stat și cooperativele agricole recoltaseră floarea soarelui de pe 220 000 hectare, adică 42 la sută, iar fasolea a fost strînsă de pe 23 000 hectare (64 la sută). A început și recoltarea porumbului, sfeclii de zahăr, cartofului și strugurilor, iar în vederea semănăturii sînt pregătite terenuri de 850 de mii hectare.

Ținînd seama de perioada în care ne aflăm, de starea timpului, se poate spune că în multe unități agricole s-au înregistrat rezultate bune, asigurîndu-se condiții optime pentru semănat, lucrare care va în-

AGENDA AGRICOLĂ

cepe nu peste multă vreme. La Călugăreni-Ilfov, spre exemplu, la data amintită se recoltase jumătate din suprafața cultivată cu porumb și s-a arat întreaga suprafață destinată pentru însămînțarea grîului și orzului. Tot aici a început semănatul culturilor pentru masă verde și s-au însilozat 160 tone iucernă și porumb. Pentru a ilustra grija acestor gospodari pentru punerea la adăpost a recoltei e de-ajuns să arătăm că în ziua de 7 septembrie, în ciuda timpului nefavorabil, transportul porumbului nu a încetat nici o clipă. Din datele primite la redacție reținem faptul că în județul Dolj arăturile de vară s-au realizat pe întreaga suprafață prevăzută. În fruntea unităților avansate se află cooperativele agricole din Poiana Mare, Tunarii Vechi, Maglavit, Castranova, Amărăștii de Jos și altele. Aceleiași rezultate bune aflăm în județele Ialomița, Teleorman, Constanța, Brăila și altele.

În aceste zile premergătoare semănatului se impune, o dată cu accelerarea recoltării și pregătirii terenului, asigurarea necesarului de semințe. Se constată din păcate că în această privință există serioase rămîneri în urmă, chiar și în județele unde lucrările de pregătire a terenului sînt avansate. În județul Dolj bunăoară, aproape 100 cooperative agricole încă n-au trimis probele de semințe la laborator. Multe cooperative agricole din județul Iași nu dispun de sîmînță corespunzătoare, iar altele au deficit. Dacă întîrzierea unor lucrări în cîmp este, pe alocuri, scușabilă din pricina timpului ploios, întîrzierea asigurării și condiționării seminței nu are nici o justificare.

ȘANTIERE INTERCOOPERATISTE

În zona de șes a județului Timiș cu pămîntul cel mai fertil, mai există terenuri care din cauza umidității excesive dau producții sub nivelul posibilităților. Pentru punerea lor în valoare, este necesară executarea unor rețele de canale noi, precum și despotmolirea celor existente. Aceasta presupune escavarea a peste 665 mii metri cubi de pămînt. Numai cooperativelor din comunele Saravale, Dudeștii Vechi, Sacosul Turcesc și Rudna le revine pentru escavat zeci de mii de m.c.

Datorită volumului mare de terasamente ce revin cooperativei aminate, precum și faptului că aceste lucrări ar fi cu neputință de executat doar cu forțele proprii, Uniunea județeană a cooperativei agricole a organizat pe teritoriul acestor unități șantiere intercooperatiste. Reținem faptul că munca pe șantierele de hidroameliorații a căpătat un caracter patriotic prin participarea tuturor cetățenilor din zona de influență a canalelor, dovadă că acțiunea desfășurată pentru lămurirea scopului și efectului acestor lucrări a fost înțeleasă de masele de cetățeni.

Pînă la sfîrșitul lunii august s-au

escavat în total, pe cele 7 șantiere peste 443 000 metri cubi, dintre care 170 850 m.c. s-au escavat prin muncă patriotică. Cele mai bune rezultate au fost obținute pe șantierele Dudeștii Vechi (44 858 m.c.) planul realizat și Saravale (35 031 mc) din 38 880 m.c. prevăzuți.

Începutul activității pe șantiere nu înseamnă desigur rezolvarea excesului de umiditate de pe terenurile cooperativei agricole. Tocmai de aceea un număr de 56 cooperative agricole din județ și-au propus ca în acest an să execute, în perimetrul lor, lucrări de desecări cîstînd din canale noi și reprofilarea celor vechi, lucrare ce impune dizlocarea a peste 223 000 m.c. de pămînt. În unele cooperative, cum sînt cele din Beba Veche, Cenad, Pesac și altele, vor fi date în folosință canale noi și vechi, pentru care e necesar a se dizloca alte zeci de mii m.c. de pămînt și executarea unor lucrări de artă. De asemenea, multe cooperative au hotărît în adunări generale constituirea unor echipe permanente de cooperatori care să întretină canalele de irigații și desecări.

Paralel cu acțiunea de inițiere și conducere a lucrărilor de desecări po-

șantierele mari, în preocupările uniunii județene intră și aceea de extindere a suprafețelor amenajate pentru irigații cu încă 1241 ha în cooperativele agricole. Există condiții ca prevederile să fie depășite.

Cooperativele din zona de deal sînt interesate în deshidratarea unor șantiere pentru combaterea eroziunilor, lucrări care de ani își așteaptă rîndul. Combaterea eroziunii de pe terenurile arabile însumează o suprafață de 5700 ha. De bună seamă că organizarea unor șantiere de combatere a eroziunii pe terenurile în pantă solicită o cooperare nu numai cu forțe de muncă ci și cu mijloace bănești. Forma și principiul cooperării în asemenea lucrări se află în studiu unui colectiv de specialiști de la uniunea noastră, studiu care în săptămîna următoare va fi supus aprobării adunărilor generale.

Realizarea sarcinilor din domeniul îmbunătățirilor funciare în cooperativele agricole vor avea, fărî îndoială, un aport deosebit în creșterea producției agricole și în munca de dezvoltare continuă a cooperativei.

Ing. IOAN IUGA
vice-președinte al Uniunii județene C.A.P. Timiș

CARNET DE SCRIITOR

FOCUL
ȘI PIINEA

Sînt din Bărăgan, n-am văzut dropii, am auzit vînătorii vorbind despre ele seara, la hanul din „Valea Plopului”, unde mă duceam să cumpăr piine. Piinea, seara, era totdeauna caldă și vorbea frumos cînd o strîngeai în mîini — cred că asta e lucrul cel mai nimerit ce se poate spune despre piine proaspătă, că vorbește frumos. Era rumenă, abia scoasă din cuptorul brutăriei de alături, ținută de același hangiu foarte alb la față, cu mustață lată, neagră, tăiată în două de un dinte de aur și despre care, în clasa a doua primară, susținusem că e Dumnezeu.

— Cine ne dă nouă piinea cea de toate zilele, dragii mei? a întrebat învățătorul (rănit în primul război mondial și mort în al doilea).

Un băiat din banca din fund a strigat: „Dumnezeu!”

M-am întors repede și-am spus: — Nu! Piinea ne-o dă Radu brutarul. Era prima mea ciocnire de idei.

— Învățătorul a spus: — Totuși, cel de sus o dă, dragă băiete, brutarul o vinde numai.

— Nu, am repetat hotărît, întorcîndu-mă de astădată spre catedră. Nea Radu o dă, știu eu, am văzut cu ochii mei cum o face...

Și văzusem! Nu se putea — chiar să nu fi vrut — să nu te apropii, fermecat, ca de o poveste, de geamlicul înroșit de văpaia cuptorului, ca să vezi... Coana Tarsița, nevasta brutarului, era grasă și treaba ei era să ungă aluatul cu pană de gîscă muiată în strachina cu gălbenuș de ou. Apoi nea Radu — altul decît cel de la teigheaua hanului care vorbea, turnînd vin, cu vînătorii despre dropii — avu o tichie albă pe cap și cu lopata lungă de lemn în mînă, zvîrlea piinea în foc. Dacă se arde și nu va mai rămîne nimic! îmi spuneam cu frică, cum se

deam pe virful picioarelor, cu nasul rezemat de geamlicul încălzit. Iuam piinea — și repet — nimeni de pe lume nu știe să suspine, să îngine, să scrișnească, uneori încet, ca-n somn, să se mire, să exclame, să spună — fără să povestească de fapt nimic — atîtea lucruri ca piinea pe care o scotea nevătămată din foc nea Radu, ca pe-o pasăre al cărei element în loc de aer e tocmai focul. Apoi mă oream puțin alături, la hanul din „Valea Plopului”, și trăgeam cu urechea la ce povesteau vînătorii. Atunci, într-o seară cu o piine caldă în brațe, am aflat că dropiile din Bărăgan se prind cel mai ușor iarna, cînd aripile lor îngheață, acoperite de promoroacă. Ți-e și milă și parcă și puțin rușine să pui mîna pe ele — l-am auzit pe domnul Jurubiță, judecătorul țîrgului, care vorbea altfel decît ceilalți — dropiile, domnilor, în acest caz, nu mai au nici o șansă...

CONSTANTIN ȚOIU

Lacul Roșu

Foto Gh. VINȚILA

Mama

Se deschid
porțile școlii

Mamă, cîntecul din frunză,
Tu mi l-ai aprins pe doină,
Să ți-l cînt, să mi-l buinesc,
Pui de cîntec românesc...

De la tine, fiul știe
Trilul viu de ciocirle,
Zborul ei înalt, rotat,
Ca iarba de legănat...

Cu-acest cîntec vin acasă,
La Măicuța mea, duioasă...
Ca să-i umplu, cu el, masa,
Și să-i apăr, cu el, casa...

Măicuță, iubirea mea,
Cineva, de-ar vrea, cumva,
Să hoțească-n casa ta,
Și să-ți strivească doina,

Trece prin inima mea!...
Și ca semn, că l-oi zbura,
Va cădea din cer o stea,
Zicînd, e-a fost nunta mea!...

TRAIAN IANCU

(Urmare din pag. 1)

loacele financiare puse la dispoziție de către stat. Din datele publicate în presă, desprindem faptul că numai în județul Botoșani, de exemplu, s-au distribuit pînă acum materiale didactice, hărți, aparate de proiectie etc. în valoare de peste un milion de lei. În același județ, cheltuielile pentru asigurarea condițiilor necesare bunei desfășurări a cursurilor în anul școlar, se ridică la peste 11 milioane lei. Gîndiți-vă și la celelalte județe ale țării și veți avea imaginea unei acțiuni care depășește administrația curentă și se înscrie în viziunea amplă, dinamică și generoasă asupra viitorului. De la însemnarea stîngace, cuminte și naivă a copilului de șase ani, pînă la finărul cu fruntea înfierbîntată de idealuri, pînă la zilele și nopțile albe din bibliotecă și laborator, se întinde drumul luminos al noilor generații de intelectuali. Avem tot ce ne trebuie pentru ca aceste generații să atingă punctul cel mai înalt al științei și culturii mondiale. Avem dascăli buni, avem școli destile și bine înzestrate, avem mai cu seamă grija și solicițudinea permanentă a partidului și a statului. Practic, nici o doleanță, nici o aspirație nu înfîlșează pică. Dar depinde de conștiința noastră, a tuturor, învățători, profesori, educatori, părinți, să facem ca această zestre generoasă, să ro-dească zi de zi și ceas cu ceas.

De-a lungul vremii, școala românească a dat nenumărate spirite mari, savanți, oameni de artă, a căror glorie strălucește și dincolo de granițele țării. Și nu totdeauna condițiile erau cele mai bune. Cu atît mai mult astăzi școala românească trebuie să devină un nesecat izvor de valori. A dispărut de mult imaginea umilului învățător de țară, a dascălului hărțuit de nevoi și lipsuri. Corpul didactic, păstrătorul entuziast al făcliei culturii, e conștient de răspunderea ce-i revine în formarea chipului pe care-l va avea mîine spiritualitatea românească.

La 13 septembrie se împlinesc 120 de ani de la luptele din Dealul Spirii.

Pentru înăbușirea revoluției de la 1848 din Țara Românească, turcii trimit o armată numeroasă sub conducerea lui Faud-efendi. Coloana turcească, ce pătrunseser în București prin actuala stradă Uranus, a avut o ciocnire cu compania de pompieri de sub comanda căpitanului Pavel Zăgănescu. În sprijinul pompierilor au venit cetățenii cartierului și soldații batalionului 2 din Regimentul 2 infanterie.

Lupta a fost violentă, pompierii dînd dovadă — așa cum arată Karl Marx — „de un exemplu patriotic și de dragoste pentru popor”.

Ca semn al prețurii acestei pagini glorioase din istoria poporului român, după Eliberare, data de 13 septembrie a devenit Ziua pompierilor din țara noastră.

Iată că avea acum din nou de furcă cu Ștefan. Prima oară pentru afurisitul ăla de „apărător de scînteie”. Acum pentru Sevasta. Zadarnic încercase să-l lămurească... Ștefan n-a voit să-și pună „apărător de scînteie” la țava de eșapament a tractorului...

— Ei, Ștefan, înțelege odată — a insistat el. Nu e vorba că așa vreau eu... De ce nu pricepi? Ce s-a făcut în atîta vreme se poate prăpădi într-o singură zi. Parcă n-ai ști ce-i aia o arie? Dacă se aprinde, ce ne facem?

— Ia nu mai fă pe deșteptu' — l-o reteză scurt Ștefan. Nu te băga în meseria mea. Dacă ești pompier, crezi că ești buricul pămîntului? Fără „apărător de scînteie” tractorul meu merge mai bine, ca un căluț slobod... și pe urmă Sevasta...

Pe Drăgușin cuvintele acestea îl lovira ca o palmă peste obraz. Se înroși de minie și pe buze îi venira cuvinte aspre. Dar se stăpîni. Totuși cugetă înciudat. «Ce se tot bagă în ochii Sevastei dacă ea nu-l vrea? Și-apoi ce are „apărătorul de scînteie” cu Sevasta?»

— Vorbești prostii... Ce-o amesteci pe Sevasta în treaba ta?

— Ba tu o amesteci, nu eu — îi răspunse tractoristul cu ochi minioși.

Drăgușin nu mai găsi ce să spună...

— Ei bine, atunci mă duc la responsabilul de arie.

— Du-te, tovarășe... pompier. Pe-aici ți-e calea. Și Drăgușin se duse... Pe responsabil nu-l găsi însă imediat, ci mai tîrziu împreună cu Ștefan.

— De... om căi minjilor... — spuse Gheorghe Marin, un om căruia nu-i place să se pună rău cu nimeni. Știu eu ce să vă mai zic? Dreptate aveți amîndoi. Depinde de unde privești chestiunea. Tu, cu tractorul... tu, cu focul...

— Ce foc?... Îi place numai să se grozăvească cu focul. Vrea ca Sevasta și toată lumea să știe că-i pompier. Uite, am să fac niște afișe mari

cît casa și am să scriu să vadă tot satul: „Drăgușin e pompier.” Gata... am treabă... Spune și dumneata, bade Marine. Eu nu zic să nu pun nimic la tractor... Pun toba. Cu toba am fost și la seceriș, prin grînele înalte de-ți ajungeau pînă la piept și nu s-a întîmplat nimic, spuse Ștefan.

— Atunci a fost altceva — se infurie Drăgușin. Tractorul mergea... Se făcea curent și se răcea toba...

Sevasta care apăruse între timp, asculta și ea discuția, dar nu zicea nimic. Se uita cînd la unul cînd la altul. Era mohorîtă... Un lucru nu-i plăcea de fel... Asprimea din glasul amîndorora. Doar îi știa pe amîndoi cumpătați la vorbă... Și pe deasupra se mai certau și de față cu ea. Făceau pe grozavii. De vină era numai Ștefan. Îi spusese de o mie de ori că-l iubește pe Vlad.

După plecarea Sevastei, Ștefan spuse cu ciudă.

O NOAPTE
NEOBIȘNUITĂ

— Văzuși, pleacă și fata de gura ta... Să mă lași în pace. Prea te-nfoiești ca un curcan... Eu știu ce-i trebuie tractorului... Răspund eu!

— Ei, atunci ce mai vrei, Drăgușin? — întrebă Marin împăciuitor și dornic să scape mai repede de gîlceava flăcăilor. Răspunde el. Ce-ți pasă?

— Eu unul nu mă las... zise încăpățînat Drăgușin. Mă duc la președinte.

— N-ai decît, tovarășe pompier.

Se lăsă apoi o noapte întunecoasă, fără stele. Pe arie, la o lumină puternică, oamenii lucrau neobosiți. Duduital batozei răzbătea hăt departe.

Ștefan se întoarse spre tractor. Era tare încîntat de căluțul lui. Iată, trecuse cîteva zile și toba își făcuse datoria. A pus „apărătorul de scînteie” în prima zi... L-a mai pus și într-a doua; știa că Vlad e pe arie... Apoi l-a scos... A pus toba lui... Și ce? Se întîmplase ceva? Nu se întîmplase nimic... Voia să se fîlească Drăgușin în fața Sevastei cu marile lui cunoștințe pompiéristice, dar

acum putea să vadă și Sevasta de partea cui e dreptatea...

Deodată însă, toba slobozi un mînunchi de scînteie, care luate de vînt se pierdură în noapte. Apoi altele și altele... În stogul de paie din colțul stîng al ariei cîteva pale roșiatice, gălbui, începură să-și întindă șerpuitor aripile.

— Foc!... Foc!... strigară cîteva glasuri speriate. Ca fulgerul se dădu alarma. Lumea alerga în toate părțile. Pompierul de serviciu strigă tare la un flăcău ce sărise-n șaua calului:

— Dă pînteni calului, Ioane! Anunță formațiunea din comună... Anunță și pe președinte... unitatea de la oraș și pe Drăgușin, pompierul. Tu, Ștefane, ce stai? Scoate gamitura de pe arie... Oprește motorul!...

Vîntul, care bătea, împrăstia scînteia în toate părțile. Incendiul se întindea cu repeziciune. Echipele de stingere, de alimentare cu apă și de localizare se organizară repede și începură lupta cu incendiul. Lumea alerga spre arie cu căldări, furci, mătur.

Drăgușin sosi primii, împreună cu pompierii din formație, aducînd cu ei o pompă de mînă, o sacă, niște furci și mai multe găleți.

Văpaia se întindea vîzînd cu ochii. Apa din butoaie era pe terminate. Și, colac peste pupăză, șeful formației lipsea din sat. Dintre ceilalți, nici unul nu se simțea în stare să ia hotărîrea de a conduce acțiunea... Teamă de răspundere, lipsa de experiență, sau cine știe ce, îi făcea pe pompierii voluntari să se codească. Lui Drăgușin nu-i fu greu să ghicească ceea ce se întîmpla. Văzu că fiecare face ce-l taie capul, fără ca să știe unul de altul și pe arie, în loc de ordinea exemplară ce se cere într-un astfel de moment greu, era dezordine.

— Cărați cu gălețile și cu sacaua apă din iaz! Umpleți din nou butoaiele! — porunci el deodată. Hei, voi cei de la localizare! Dați degrabă țolurile și puneți-le pe celelalte șire de paie! Stîngeți scînteile cu măturile! Udați bine măturile!...

Incendiul se întinase ca un șarpe și la stogul vecin. Dar acum asaltul împotriva pericului se dădea cu mai multă hotărîre, cu mai mult calm, cu mai multă pricepere. Acțiunea era mai directă, mai organizată. La îndemnul lui Drăgușin, oamenii împrăștiară cu furcile palele aprinse. Furia incendiului, treptat, treptat, începu să se domolească...

Liniștea se așternu din nou peste arie. Numai focul privirilor aruncate din ochii oamenilor năpădise pe Ștefan. Acesta, cu fața încrunțată meșterea în tăcere lângă tractor...

RADU VAIDA

ADEZIUNE DEPLINĂ LA PRINCIPIILE POLITICII PARTIDULUI ȘI GUVERNULUI

DIN TOATĂ INIMA

INȚELEPCIUNE
ȘI ÎNALT DISCERNĂMÎNT

Am urmărit cu multă atenție Declarația Marii Adunări Naționale, cuvântările tovarășului Nicolae Ceaușescu și ale celorlalți conducători de partid și de stat.

Voi sprijini din toată inima, cu toată puterea, înfăptuirea politicii interne și externe a partidului și statului nostru, fiindcă această politică este în cel mai deplin acord cu propriile mele gânduri și aspirații, cu ale tuturor celor pe care-i cunosc, alături de care muncesc și trăiesc. Sînt mîndru că această politică a partidului nostru a dovedit și acum ca în toate împrejurările, clarviziune, înțelepciune, credință neclintită în ideile marxism-leninismului, devotament neabătut față de prietenia cu țările socialiste. Ea se bazează pe respectul independenței și suveranității naționale, al bune înțelegeri și colaborări cu toate țările.

Politica partidului nostru pornește întotdeauna de la interesele fundamentale ale națiunii noastre socialiste, de la dorințele și năzuințele poporului muncitor. Cătreier zilnic, în exercitarea profesiei pe care o am, satele băcăoane, observ cum își schimbă neîncetat fața, cum se schimbă traiul oamenilor și în fiecare din aceste prefaceri văd oglindită politica partidului și statului.

Ne vom spori eforturile, — și acesta-i legămîntul întregului nostru colectiv — pentru a ne îndeplini exemplar sarcinile pe care le avem, contribuind astfel la obținerea unor producții cit mai mari, la propășirea agriculturii noastre socialiste.

ION ARHIRE

instructor la Uniunea Cooperativelor Agricole de Producție a județului Bacău

FAPTELE, O EXPRESIE A ADEZIUNII NOASTRE

În deplin acord cu principiile politicii interne și externe a partidului și guvernului nostru, noi, țărani cooperatori din Salonta, români și maghiari, înfrății în muncă, depunem eforturi susținute pentru a spori rodnicia ogoarelor, pentru a livra statului, pe bază de contracte, cantități tot mai mari de produse agricole. Munca noastră neobosită ne-a adus succese din ce în ce mai mari. În prima jumătate a anului, de exemplu, față de 5 802 000 lei, cit prevedea planul, am realizat venituri în valoare de mai bine de 9,3 milioane lei.

Noi toți, din cooperativa agricolă „Drapelul roșu”, români și maghiari, sprijinim politica partidului și statului nostru, exprimîndu-ne astfel deplina adeziune la principiile sale. Afirm, în numele cooperativelor, că ne vom concentra și mai mult eforturile pentru realizarea sarcinilor ce ne revin din prevederile Congresului al IX-lea al partidului, avînd ferma convingere că și pe calea aceasta vom contribui la înflorirea continuă a patriei noastre socialiste.

ALEXANDRU CZEGE

președintele cooperativei agricole
„Drapelul roșu” din Salonta

Aș dori ca prin aceste rînduri, să-mi exprim totala mea adeziune față de poziția adinc patriotică și internaționalistă a partidului și guvernului nostru. Din Declarația Marii Adunări Naționale a Republicii Socialiste România, din cuvântările tovarășului Nicolae Ceaușescu, se desprind, ca un fir roșu, grija și preocuparea pline de răspundere a partidului și guvernului pentru cauza prieteniei și colaborării dintre toate țările socialiste, pentru întărirea unității sistemului socialist și a mișcării comuniste și muncitorești internaționale.

Înțelepciunea și înaltul discernămint al politicii interne și externe a partidului nostru, fidelitatea ei față de ideile marxism-leninismului întrunesc adeziunea tuturor celor care trăiesc și muncesc pe acest pămînt. Personal îmi exprim deplina aprobare față de politica partidului nostru, față de încercații săi conducători în frunte cu tovarășul Nicolae Ceaușescu. Ca profesor și ca unul care lucrez pe tărîmul artei și culturii de mai mulți ani, voi depune toată strădanja pentru a sluji cu deosebit devotament poporul și înalta cauză de construire a socialismului în patria noastră.

NICOLAE NISTOR

director al Casei Centrale a Creației Populare

SLUJIM CELE MAI NOBILE NĂZUINȚE ALE POPORULUI

Ca scriitor, cetățean al României Socialiste, cu bucurie și din toată inima salut politica înțeleaptă și profund realistă a conducerii partidului și statului nostru. Ea constituie unanimă a conștiinței poporului român, fiind pătrunsă de un desăvîrșit umanism, luciditate și înaltă răspundere internaționalistă.

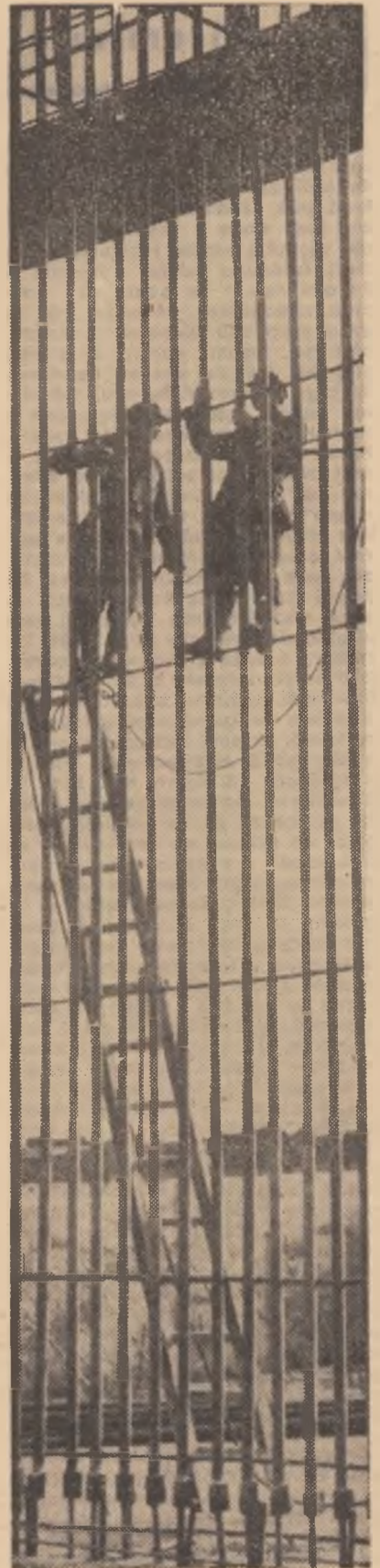
Poporul nostru a iubit dintotdeauna adevărul. Această rațiune ne-a dat încrederea și puterea de a învinge de-a lungul istoriei sbuciumate toate piedicile și greutățile. Astăzi construim cu hărnicie și dăruire o orînduire de bunăstare și pace, care atrage pe bună dreptate interesul și atenția lumii contemporane. Înfrăptuirile noastre au un răsunet puternic. Ele constituie cea mai vie dovadă a talentului și posibilităților de afirmare de care dispunem, a hotărîrii noastre nestrămutate de a trăi în pace și în strînsă colaborare cu toate popoarele lumii.

Am urmărit cu nețărîmă încredere și mîndrie strădanile consecvente și clarvăzătoare ale Partidului Comunist Român și ale aleșilor noștri în Marele sfat al țării, cuvintele tovarășului Nicolae Ceaușescu. Ele sintetizează cele mai nobile năzuințe ale poporului român strîns unit în jurul partidului și guvernului.

Exprimîndu-mi adeziunea deplină la hotărîrile luate, dau de fapt glas inimii și sentimentelor mele de dragoste și încredere profundă, față de politica înțeleaptă a partidului pusă în slujba poporului stăpîn pe destinele sale.

MIHAI GAVRIL

scriitor

La înălțime...

„DACIA 1100”

În prezența conducătorilor de partid, în frunte cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, industria de automobile românești și-a făcut debutul în producția mondială de turisme. Mai precis, data nașterii ei — 20 august 1968. Locul primei uzine de autoturisme românești: localitatea Colibași, de lângă Pitești. Denumirea simbolică a mașinii: „DACIA 1100”.

Ne aflăm la fața locului, la poarta unei mari și ultramoderne uzine. O uzină așezată în mijlocul unor păduri seculare de stejari, pe un platou ce domină Rîul Doamnei. Prima însemnare caracteristică: uzina s-a născut în circa 24 luni, cu 6 luni înainte de termenul planificat, timp considerat de specialiști drept record. Căci nu e ușor să defrișezi pădurea seculară; să aduci în inima codrului trenul, apa sau înalta tensiune; să muncești uneori în apă și noroaie pînă la brîu; să miști din loc milioane de metri cubi de pămînt; să construiești la suprafață mii de metri de alei și șosele; iar în subteran să introduci zeci de mii de metri de conducte incaldate; în sfîrșit, să realizezi dantelăria de fier și beton; să montezi agregate—acest tot care este uzina, așa cum se arată ea privitorului. Șantierul — întreaga „armată” de constructori și montori și-a dăruit din plin gîndirea și experiența — teșind victorios.

De precizat că Uzina de autoturisme de la Colibași-Pitești este și rodul unei fructuoase cooperări tehnice româno-franceze. Mai precis, este vorba de colaborarea cu renumita firmă franceză „RENAULT”, cu care țara noastră a încheiat un contract de licență pe o durată de 10 ani, în baza căruia partenerul francez pune la dispoziția părții române documentația de execuție și tehnologia de fabricație. În același timp, în uzinele „RENAULT” a fost instruit un număr însemnat de constructori români pentru realizarea automobilului.

Ne aflăm în hala monobloc, hala principală a uzinei. Ea are aproape o jumătate de kilometru lungime și 200 metri lățime. Amabili, specialiștii de aci ne poartă pe drumul procesului de fabricație. Aflăm că pe benzile de montaj au pornit mai multe sute de autoturisme, iar numărul celor ce vor părăsi porțile întreprinderii pînă la sfîrșitul anului va atinge 2 000.

Iată, o nouă caroserie a mașinii a poposit demontată în hala monobloc. Motostivuitoare aeriene, benzi transportoare și monoraiuri poartă piesele printr-un întreg labirint de operații de montaj, din care caroseria iese gata confecționată. E transportată apoi la vopsitorie. Un transbordor pivotant împinge caroseria spre instalațiile și aparaturile mo-

derne ale vopsitoriei. Aici au loc un șir de operații de vopsire, uscare, curățire. Caroseriei i se adaugă apoi tapiseria, roțile, motorul și subansamblele lui. Automobilul, gata montat, este introdus în camera de verificare a etanșeității. Spre el se îndreaptă jeturi puternice de apă. Așa se constată dacă în interior nu pătrund apa și praful. După aceea, pe roțile ei, limuzina se îndreaptă grăbită spre pista de încercare prevăzută cu toate formele de relief.

Privim prototipul. Se înfățișează ca o mașină bună, elegantă, practică. Tracțiunea este amplasată în spate; este dotată cu motor Sierra, unul din cele mai remarcabile motoare realizate de firma „RENAULT”. Autoturismul este prevăzut să atingă viteza maximă de 135 km. la oră, cu un consum economic pe suta de kilometri de 7 litri de benzină. Motorul are 46 CP. Important la depășire: demarajul este rapid (400 m. în 21 secunde și de 1 000 m. în 40 secunde). Lungimea limuzinei „DACIA 1100” este de aproape 4 m. iar lățimea de 1,490 metri, ușurîndu-se destul de mult gararea. Este de reținut faptul, pentru cei ce parcurg drumuri nemodernizate, că distanța de la sol la caroserie este mai mare decît la tipurile similare. Motorul robust poate desfășura accelerații suplă și rapide și este dotat cu un sistem de răcire umplut cu lichid antigel.

Interiorul mașinii este modern, atrăgător și confortabil. Deși are dimensiunile unui automobil mic, el

dispune de 5 locuri, pasagerii din spate avînd aceleași condiții de confort ca și cei din față. Bordul imită lemnul, iar aparatele de control (vitezometrul și kilometrajul, lămpile bateriei, semnalizatoarele, indicatoarele de benzină, ulei și apă) sînt repartizate în două cadrane circulare. Parbrizul, panoramic, are o largă deschidere. Volanul este prevăzut cu două brațe; mașina dispune de 4 trepte de viteză. Manevrarea luminilor, claxonului sau efectuarea altor operații în timpul mersului se execută fără a se lua mina de pe volan.

Este de notat că între Pitești și Colibași, pe șoseaua principală, există o autostradă cu 4 fire de circulație pe care au demarat primele limuzine. Relevăm și preocuparea legată de activitatea serviciilor post-vînzare și post-garanție, de asigurarea cu piese de schimb, cit și organizarea pe teritoriul țării a unei rețele de unități de prestări de servicii, de întreținere tehnică.

Uzina de autoturisme de la Colibași va colabora cu un mare număr de întreprinderi din țară în scopul fabricării de produse competitive, atît pe piața internă, cit și pe cea externă. Ea va atinge treptat capacitatea proiectată de producție, după asemilarea pe faze a motorului, a caroseriei, a dispozitivelor electrice. Sîntem informați că, în final, la fiecare 7 minute un nou autoturism va trebui să părăsească banda de montaj.

GH. CÎRSTEA

La întrebările cititorilor

Inroșirea ochilor este un simptom care apare într-un număr însemnat de boli ale ochiului. Ea se manifestă prin dilatarea și umplerea cu muci mult singe a vaselor din păturile globului ocular (conjunctiva, sclera). Inroșirea ochilor e însoțită și de alte semne de boală ca: usturime, mâncărime, senzație că ai avea nisip sub pleoape, lăcrimare, frică de lumină, dureri la nivelul globului, însoțite sau nu de dureri de cap, în special în jurul ochiului sau toată jumătatea respectivă a capului și cu modificări de vedere. Pentru a se putea preciza boala și deci tratamentul potrivit, este necesar să se analizeze și celelalte semne care sînt caracteristice bolilor respective. Inroșirea poate surveni la un singur ochi, sau la amîndoi, prin contaminare, cum se întîmplă frecvent în conjunctivită. În acest caz, inroșirea globului este însoțită de usturime, mâncărime, lăcrimare ușoară și secreție (urdori), fără dureri. Această boală fiind molișitoare, bolnavul trebuie să aibă obiectele de igienă separate de ale celorlalți, prosop, batistă. Nu este o boală gravă și tratamentul potrivit o vindecă în câteva zile. Pînă la prescrierea tratamentului însă, pentru cei ce nu au în imediata apropiere un cabinet de specialitate, se recomandă a pune în ochi, de cîteva ori pe zi, cîte 2 picături din preparatul Colir cu Sulfatamidă ce se găsește în orice farmacie. Întîrzierea tratamentului poate duce la îmbolnăvirea corneei (porțiunea transparentă a ochiului prin care se vede irisul) la apariția bolii denumită cheratită, mult mai gravă decît conjunctivita, din pricină că netratarea ei poate provoca pierderea vederii prin albeață și îmbolnăvirea irisului. În afară de inroșirea ochiului în irită (îmbolnăvirea irisului) apar dureri oculare, însoțite de dureri de cap. Neîngrijită la timp, această boală poate duce, de asemenea, la pierderea vederii, prin astuparea pupilei. O boală care prezintă aceleași semne ca irita este glaucomul (apă neagră). Tratamentul însă fiind complet diferit față de cel al iritei, confundarea unei irite cu glaucomul e foarte gravă. Pentru acest motiv, cînd pe lângă inroșirea ochiului apar dureri mari oculare și dureri de cap, bolnavul trebuie să se prezinte de urgență, la medicul specialist. În glaucom, bolnavul prezintă uneori și vărsături; boala poate fi confundată cu o intoxicație și tratamentul se face în această direcție, neglijîndu-se ochiul. Această neglijență poate fi fatală, deoarece tratamentul nefăcut la timp poate duce la pierderea completă a vederii.

Pătrunderea în ochi a unor corpuri străine (praf, cărbune din tren, șpan) pricinuieste, de asemenea, inroșirea ochiului. Uneori bolnavul a simțit cînd i-a sărit în ochi corpul străin, alteleori nu. Aici trebuie să remarcăm că și în prezent se obișnuiește să se încerce scoaterea

ÎNROȘIREA OCHILOR

corpului străin cu batista poate nu prea curată sau cu o bucată de hirtie. Asemenea procedee sînt dăunătoare, fiindcă foarte ușor se pot produce infecții cu urmări foarte grave.

În fine, ochiul se poate înroși brusc, parțial sau total, provocînd bolnavului o stare de îngrijorare. Și cu toate că nu-l doare nimic, se prezintă la medic mai repede decît în alte boli. E vorba de mici hemoragii sub conjunctivă, care se produc prin spargerea vaselor în anumite boli ale sistemului cardio-vascular, mai ales la suferinzi de ateroscleroză, diabet sau alte boli ale singelui și vaselor sanguine. Aceste hemoragii nu constituie nici un pericol pentru ochi. Se resorb singure, fără tratament, în cel mult zece zile. Importanța acestui simptom e însă foarte mare, căci de multe ori, bolnavul, fără să știe, suferă de bolile amintite și acest lucru dă alarma.

Dr DUMITRU BOȘTEAN
medic primar oftalmolog

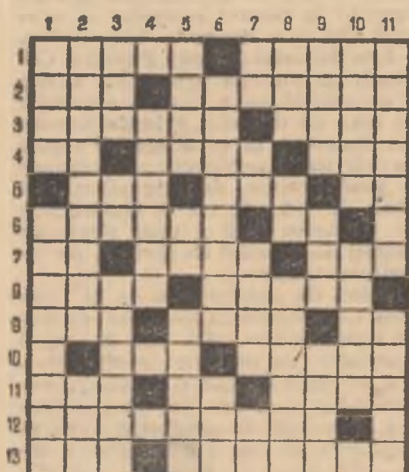

pierde cel ce-și iese din pepeni. 3. Fruct exotic — Are un măr celebru. 4. Din mandarină! — Autorul fabulei „Rodiile, merele și rugul” — Unitate de măsură agrară (pl). 5. Merele de... ale lui Prîslea cel voinic din poveste. — Mur. — Din pepeni! 6. Măceșul sau afinul. — Pară! 7. Pronume. — Necuratul. — Nicolae în familie. 8. Nume feminin. — Autorul piesei „Fructul oprit” (Sorin) 9. Rude cu pisica. — Proeminență metalică — Miez de nucă. 10. Stradă franțuzească. — Fruct pentru țuică. 11. Diminutiv masculin. — Interjecție. — Convoi. 12. Băutură tare din struguri. 13. Posedă. — Fructul vișinelului.

VERTICAL: 1. Pictor român, autorul tabloului „Cireșe”. — A fost învins într-o cursă celebră pentru că s-a oprit să culegă trei mere de aur ce i-au fost aruncate în cale (mit). 2. Fructe asemănătoare portocaielor. — Văzduh. 3. Papagal din Brazilia. — În lubeniță! — Fructe mici și roșii mult gustate. 4. Poet chilian, autorul volumului „Strugurii și vîntul”. 5. Urbe. — Sere! — Autorul piesei „Livada cu vișini”. 6. O fructieră bine aranjată — A apărea. 7. Bebe! — Paul Ulieru. — Teren cultivabil. — Cai-se! 8. Diminutiv feminin. — Galbenă la început! — Săteni. 9. Momeală. — Pronume. — Călăreț (inv.) 10. „...Să trăiți, să-mbătrîniți / Ca merii ca perii / În mijlocul verii”. — Fruct preferat de veveriță. 11. Închise în fruct. — Fruct gustos și parfumat.

MARILENA ROTARU

FRUCTE

ORIZONTAL: 1. A scris romanul „Pămîntul fructelor de aur” — Autoarea poeziei „Și mărul și piinea”. 2. — Fructul discordiei — O

În primul număr pe 1968 al revistei noastre am anunțat cîteva din cele mai importante evenimente astronomice ale anului. Printre acestea menționăm și eclipsa totală de Soare din 22 septembrie. Așa dar, știința dispune de mijloace de a prevedea, cu multă precizie, o serie-de fenomene cerești, cu zile, ani și chiar cu secole înainte de apariția lor.

Eclipsa de Soare din 22 septembrie va putea

La 22 septembrie

menul va fi asemănător cu cel ce a avut loc la 15 februarie 1961 și în țara noastră, cînd discul solar a fost acoperit aproape în întregime de Lună și cînd noaptea s-a pogorit peste noi în plină zi. Un asemenea fenomen nu va mai avea loc în țara noastră decît abia la 11 august 1999.

În ce privește eclipsa

va fi observabil în jurul orei 11,50 minute, în funcție de localitățile din țară. La București, începutul eclipsei se va putea vedea la ora 11,54 minute și 26 secunde. Faza maximă, adică aceea în care discul solar va fi acoperit mai mult de jumătate, va avea loc la ora 13,4 minute și 8 secunde.

Atragem atenția tuturor celor ce vor urmări aceste fenomene să nu privească, în nici un caz, Soarele cu ochiul liber, nici chiar în faza maximă a eclipsei, deoarece aceasta ar putea avea drept urmare îmbolnăvirea gravă a ochilor. Soarele poate fi privit doar cu filtre speciale, iar în lipsa acestora — prin plăci de sticlă afumate.

S. LAZĂR

ECLIPSĂ DE SOARE

fi văzută doar pe o fișie îngustă de Pămînt ce se întinde din Oceanul Înghețat de Nord prin partea asiatică a Uniunii Sovietice pînă în Republica Populară Chineză. Acolo, feno-

din 22 septembrie, ea va fi văzută în țara noastră doar ca o eclipsă parțială de Soare. În faza ei maximă, discul solar va fi acoperit mai mult de jumătate. Începutul eclipsei

„Fierbătoarele”

Este știut că orice lichid poate să fiarbă. Ba chiar și metalele au punctul lor de fierbere. Trecînd prin localitatea Piclele din județul Buzău, puteți constata că și pămîntul fierbe. Este vorba de un fenomen natural, unic în țara noastră — vulcanii noroioși, denumiți de săteni „fierbătoarele”. Aceste ridicături de pămînt de formă conică sînt de dimensiuni variate. Cele mai mici sînt numai cît un mușuroi de furnici, iar cele mai înalte ating zece metri. În „craterul” din vîrf nu clocotește lavă ci noroi.

Cum se formează acest noroi? În straturile adînci ale terenului de la Piclele există petrol și gaze. Tot aici sînt și rezurse naturale de sare. Gazele, strecurîndu-se prin crăpă-

turi spre suprafață, antrenează și apa sărată care prin înmuierea straturilor de pămînt răbufnesc la lumină sub formă de noroi.

În unele locuri, gazele ies uscate și aprinse prin crăpăturile scoarței, dîndu-ne prilejul să asistăm la fenomenul cunoscut sub denumirea — focurile vii. Și deasupra „fierbătoarelor” dacă aprîndem un chibrit, gazele ard cu o flăcără puternică.

La acești mini-vulcani, „erupțiile” sub formă de bășici noroioase cu miros de sulf, au loc la intervale scurte. Deși în decursul timpului ele și-au slăbit intensitatea, stîrnesc interesul vizitatorilor. Nici nu e de mirare. Este o ocazie de a asista fără nici un risc la o „erupție” vulcanică.

A. V.

O NOUĂ EMISIUNE FILATELICĂ

La fabrica de timbre se află în pregătire o nouă emisiune de mărci poștale intitulată „Costume naționale”, formată din 6 valori.

Valorile (5, 40, 55 bani, 1, 1,60, 2,40 lei) vor ilustra trei costume populare de femei și trei bărbățești din județele Hunedoara, Neamț și Brașov, costume remarcabile prin frumusețea coloritului și sobrietatea croielii.

ȘTIAȚI CĂ...

...strămoșii noștri, dacii, aveau un calendar asemănător celui de astăzi? Anul era împărțit în 12 luni, luna avea 5 săptămîni, iar săptămîna — 6 zile.

...prima legătură telefonică din țara noastră s-a realizat în anul 1882?

...floarea cea mai aromată este cea a cactusului american, al cărei miros ce simte de la o depărtare de un kilometru?

...făina de pește este de cinci ori mai bogată în proteine decît peștele și carnea?

...energia produsă de un kilogram de uraniu într-o fracțiune de secundă este suficientă pentru ca un bec electric de 100 de wați alimentat de ea să ardă 260 000 de ani?

...după unele calcule, munca cea mai grea este urcarea treptelor unei scări?

O m sură necesară de
prevedere:

ASIGURAREA LA A D A S

Scriam, nu de mult, despre una dintre numeroasele forme de asigurări de persoane practicate de A.D.A.S.: ASIGURAREA MIXTĂ DE VIAȚĂ. Arătam că aceasta, prin particularitățile ei, este deosebit de utilă oricărui cetățean.

Administrația Asigurărilor de Stat practică însă și alte asigurări mixte de viață, despre care vom da câteva amănunte în rindurile care urmează.

ASIGURAREA MIXTĂ DE VIAȚĂ ȘI SUPLIMENTARĂ DE ACCIDENTE...

...are la bază condițiile asigurării mixte de viață, oferind, față de aceasta, posibilitatea încasării unor sume mai mari pentru urmările accidentelor. Aceasta rezultă din faptul că, în baza contractului de asigurare, cu primele achitate la zi Administrația Asigurărilor de Stat plătește:

— La expirarea asigurării, SUMA ASIGURATĂ ÎNSCRISĂ ÎN POLIȚĂ;

— În caz de amortizare — cîte 1000 de lei, pentru fiecare combinație de litere înscrisă în poliță, ieșită la tragerile lunare de amortizare;

— În caz de invaliditate permanentă din accident, DE 5 ORI SUMA ASIGURATĂ ÎNSCRISĂ ÎN POLIȚĂ (în total sau în parte, după cum invaliditatea permanentă va fi totală sau parțială);

— În caz de deces al asiguratului din accident, DE 5 ORI SUMA ASIGURATĂ ÎNSCRISĂ ÎN POLIȚĂ;

— În caz de deces din alte cauze, suma asigurată înscrisă în poliță.

Este evident că cetățenii care doresc să ia o măsură de prevedere, cuprinzînd o condiție specială pentru cazurile de accidente, aleg Asigurarea mixtă de viață și suplimentară de accidente.

ASIGURAREA FAMILIALĂ MIXTĂ DE VIAȚĂ...

...cuprinde două sau mai multe persoane care la încheierea contractului au de la 5 pînă la 60 de ani. Deci printr-un singur contract se poate asigura întreaga familie, Administrația Asigurărilor de Stat urmînd să plătească suma asigurată;

— La expirarea contractului de asigurare (dacă asiguratul principal va fi atunci în viață, independent de plățile făcute pentru cazurile de invaliditate);

— În caz de amortizare a asigurării (în total sau în parte, în funcție de combinațiile de litere ieșite la tragerile lunare);

— În caz de invaliditate permanentă, a oricăruia dintre asigurați, ca urmare a unui accident, în total sau în parte, după cum invaliditatea permanentă este totală sau parțială;

— În caz de deces (din orice cauză) al oricăruia dintre asigurați.

Oricine poate trage concluzia că recomandările asiguratului o recomandă acelor cetățeni prevăzători care, avînd o familie, doresc să nu fie neajutorați în cazul unor evenimente cu totul nedorite, dar posibile.

O ultimă asigurare, din grupa asigurărilor mixte de viață, este Asigurarea mixtă de viață cu pensie pentru urmași. Dar despre aceasta vom scrie într-un număr viitor al revistei.

AUREL CRIȘAN

Înțelesul pe care îl are expresia a prinde cheag — adică: a începe să se îmbogățească, a se îmbogăți s-a dezvoltat, desigur, din ceea ce, indeobște, desemnează însuși cuvîntul cheag.

Dicționarele limbii noastre definesc cheagul ca pe a fermega care are proprietatea de a încheaga cazeina din lapte. Expresia a pornit, desigur, din mijlocul ciobanilor care, cei dinții, au lucrat cu cheagul și i-au cunoscut însușirile. Văzînd pe unul dintre ei că devine din ce în ce mai înstărit, un altul — spirî — a putut rosti, pentru intîia oară, vorba că acela „prinde cheag”.

VORBE DIN POPOR ȘI TÎLCUL LOR

A prinde cheag...

Ca și celelalte „vorbe populare” care împodobesc graiul nostru din străbuni, dîndu-i un plus de farmec și de coloratură, expresia „a prinde cheag” este foarte folosită atît în vorbirea vie, cît și în textele multora dintre scriitorii români.

Vom aminti, cu titlu ilustrativ, un pasaj din textul acelei scrisori („Un boier cum a dat Dumnezeu”) trimise de Ion Ghica lui Vasile Alecsandri, în 1890. Este vorba de scrisoarea în care Ion Ghica arată cum un anume Buzoianu, la care nu prea aveau trecut ciraclurile (adică, protecțiile — ciraclie venind de la cira = protejat), stigmatizează astfel pe unui din inavuțiii vremii: „Cela care vine (...) mai din bacșisuri, mai din camătă, mai din una-alta, a prins cheag, s-a făcut capitalist...”

N. MIHĂESCU

Ce să citim

Cum se mișcă animalele

Autorul, Wittenberger Carol, doctor în științe biologice, dă o imagine asupra mecanismelor de locomoție pe scară animală. Prezentarea filogenetică permite cititorului să urmărească dezvoltarea aparatului de locomoție de la ciliile infuzorilor pînă la sistemul osos și muscular al omului.

Broșura, apărută în colecția Cunoștințe folositoare, este scrisă la un nivel accesibil marilor mase de cititori, iar ilustrațiile din text ajută la înțelegerea mai ușoară a temei tratate.

Civilizația vechilor sate românești

În broșura cu titlul de mai sus, apărută în colecția Orizonturi (Editura științifică), Henri și Paul H. Sthal prezintă o sinteză a civilizației rurale vechi din țara noastră, sub aspectele ei fundamentale: economic, social, juridic, folcloric etc.

Înfățișînd tehnicile agrare vechi, specifice, arhitectura rurală, portul etc., autorii combat, de pe poziții științifice, speculațiile metafizice și idilismul ce caracterizau unele lucrări din trecut, privind civilizația veche românească.

Uniformă am, rechizite am —
școala poate să înceapă!...

PROCURAȚI-VĂ DIN TIMP

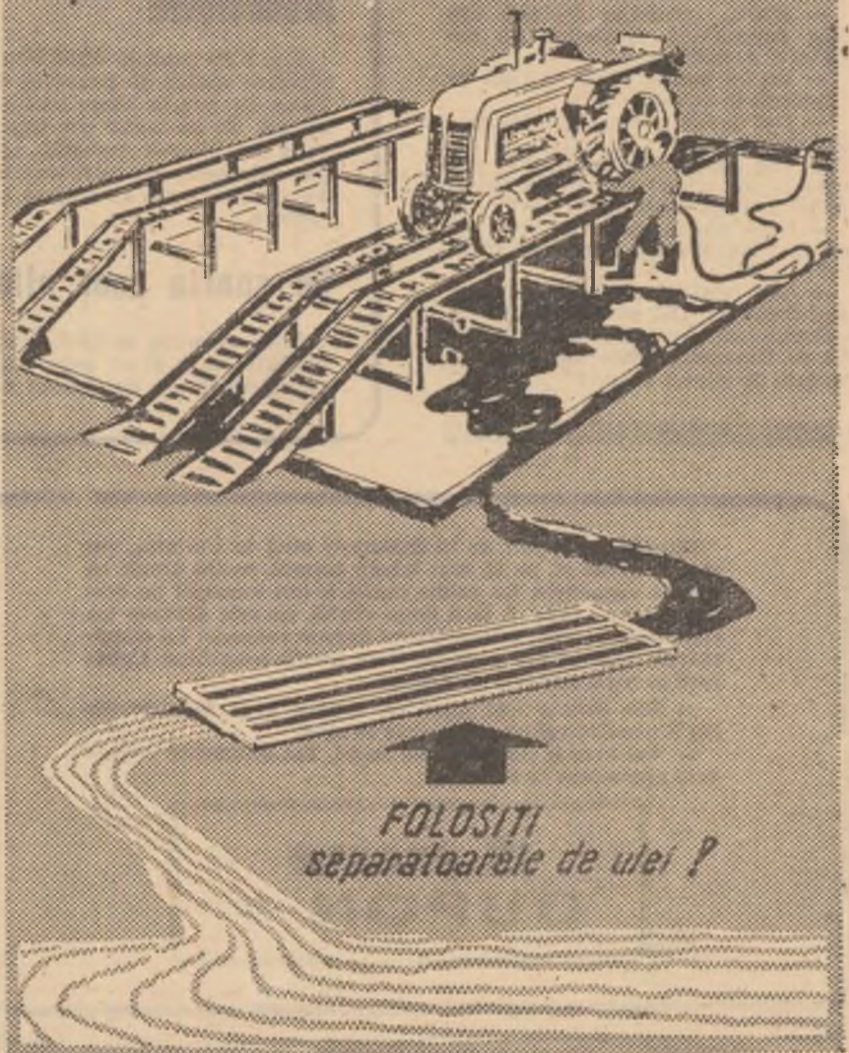
UNIFORME SCOLARE

RECHIZITE

DE LA MAGAZINELE COOPERĂȚIEI DE CONSUM

COMITETUL DE STAT AL APELOR Inspectoratul de stat al apelor

NU evacuați
în cursurile de apă
uleiuri și reziduri
petroliere!

SATIRĂ

ȘI UMOR

LA ORDINEA ZILEI

— Ascultă, Costache, dormi?
— Nu dorm! Pină nu stingi tu becul ăla, n-oi adormi!
— Nu-l sting, Costache, citesc jurnalul... Știi, a fost pe seară președintele pe la noi! Zicea că mine iese toată lumea la recoltat...
— Să iasă, foarte bine...
— Ieși și tu, așa-i?
— Ies! Ies, mine în oraș cu găinușele alea...
— Dar spunea că recoltatul e pe primul plan... Eu zic să mai lași găinușele...
— Păi le las! Ies mine la oraș și le las... Nu le aduc înapoi...
— Dar spuneau oamenii că trebuie să grăbim strînsul recoltei... Să folosim fiecare zi cu vreme bună...
— Mine plouă...
— Ba nu plouă... Îi senin...
— Atunci e bine... O să am vreme bună la piață...
— Costache, tu vezi ce scrie aici în jurnal?
— Aha... „Beți apă minerală”... Just!
— Nu aici! Alături
— Alături... Da. „Toate forțele la strînsul recoltei!” Just! Să vă duceți toți... Cu toate forțele...
— Dar tu?
— Mă duc și eu cu toate forțele... Ce, e ușor să te cari cu șase găinușe?
— Costache, astea le poți duce și altă dată... Recoltatul nu așteaptă. Trebuie să ne grăbim că-i vreme nestatornică.
— Că ne grăbim, că nu ne grăbim, vremea tot cum vrea ea e...
— Costache, ia uite ce scrie aici în jurnal...
— Unde?
— Aici!
— Aha!... „Cupa la gimnastică a fost câștigată de sportivii din județul nostru!” Vinjoși flăcăi! Au luat cupa!... Dar tu de când citești despre gimnastică?
— Nu citeam aici! Dincoace!
— Aha!... „Trebuie folosită din plin capacitatea mașinilor de recoltat!” Bravo!
— Dacă-i bravo, de ce te duci cu găinușele la oraș?
— Dar ce-are a face? Ce, sînt mașini de recoltat?
— Măi omule, dar trebuie să punem și noi mina! Că nu-i timp de pierdut! Dacă plouă?
— Dacă plouă, pun coviltirul la căruță! Nu pier ele găinile de ploaie!
— Dar bine, omule, uite ce scrie mai departe: „Să nu se aștepte recoltarea numai cu combinatele S.M.T. Să se folosească toate mijloacele și brațele de muncă proprii!”

— Păi brațele mele o să fie ocupate!
— De ce?
— Trei găinușe într-o mină, trei în alta, gata brațele!
— Păi de-ai ai spun! Ai să te duci la tîrg altădată...
— Bine! Mă duc și altădată...
— Costache! Ia uite ce scrie aici!
— Aha!... „Fabrica «Străduința» va produce bocancj bărbătești și pentru copii!” Bine! Să-i luăm ăluia mic! Dar de damă nu produce?
— Nu ți-am arătat acolo, Costache! Aici!
— Aha!... „La ordinea zilei: muncile agricole!” Just! Dar scrie „la ordinea zilei!” Acu e noapte! Lă să-mă să dorm! Noapte bună!...
— Costache, ții minte săptămîna trecută cînd ai fost cu găinile la tîrg?
— Țiu!
— Ia uite ce scrie aici în ziar!
— Aici la frunțași?
— Nu, aici la codași!
— Aoleu! Scrie de mine!
— Ai văzut! Spuneai că tu n-ai primit nimic. Uite ce-ai primit!
— Și ce scrie?
— Că la recoltatul porumbului și sfeclei ai pus-o de mămăligă și ai sfectit-o.

SADI RUDEANU

CINE S-A PĂCĂLIT?

Maria Hodiș și Elena Grigorean din Mintiu (Cluj) au putut constata de curînd, pe propriul lor buzunar, că uneori se poate întîmpla ca apa să coste mai mult decît laptele. Cum? Vrînd probabil să-i păcălească pe cum-părători, deși nu era 1 aprilie, au hotărît să toarne apă în laptele pe care l-au adus spre vînzare în piață la Gherla. Cu ocazia unui control, organele sanitare au apreciat la justa ei valoare „păcăleala”, amendîndu-le pe cele două „glumețe” din Mintiu. Așa că, pină la urmă, păcăleala n-a fost pentru cine a fost pregătită, ci pentru cine a pregătit-o.

CORNEL RESPECTĂ DISPOZIȚIA

Tractoristul Cornel Costea, din brigada Geoagiu, a întreprinderii de mecanizare a a-

griculturni — Orăștie, intră val-virtej în casă.
— Repede, ceva de mîncare.
— Stai, să încălzesc ciorba.
— Pină atunci o să beau o țuică. N-am timp de pierdut.
— Vrei și friptură?
— Vreau, că trebuie să prind puteri. Dar să mai trag o țuică pină faci niște cartofi la friptură. Că n-am timp de pierdut.

PE CONCRET

— De ce te grăbești?
— Am lăsat tractorul la poartă și motorul merge...
— Oprește-l.
— Doamne ferește!
Ni s-a spus că în campanie, motorul să nu stea nici o clipă.

MEȘTERI DREGE-STRICĂ

Întreprinderea forestieră Rucăr a hotărît să îmbunătățească drumul spre localitatea Brusturet, fiindu-i necesar la anumite transporturi. Pentru lărgiri, nivelări, consolidări s-au îndreptat într-acolo mai mulți meșteri mari, precum și un buldozer și mai mare. Au îmbunătățit ei ce-au îmbunătățit, pină au ajuns la un pod de lemn, care, apăsător de tonașul buldozerului, s-a așezat pe fundul apei. Acum apa de prin partea locului e... podită, iar de circulat se circulă tot pe pod, dar... prin apă. Și asta mai de multîșor. Probabil că întreprinderea forestieră care ar trebui să repare podul nu găsește... lemne.

Igiena la locul de muncă

— Ptiu! Și-acum la treabă...

PALL

HRONIC

Predoslovie

Mai bine anul, io Vlad Pîsarul m--amu nevoit de-amu tîlmăcit rîndul și povestea unor scrieri carele la Turnu Severin în Iontru bibliotecii sălășluiau sub mare lăcată. Să fie izvod pre urmă și bune și rele, să rămîie feciorilor și nepoților, să le fie de-nvățătură, de pre cele rele să se ferească și să socotească, iară de pre cele bune să urmeze și să învețe și să se îndrepteze.

De soarta unor alte hronici

Dară celor de la biblioteca din Bistrița nu le-a fost de învățătură și nu s-au îndreptat. Și pentru aceea, știînd de soarta cu nemica mai pre jos a unor letopî-

șeșe mai de mult și mai de curînd aflătoare în acel loc, chizmind-o și pre scurt scriînd-o, amu tîlmăcit-o spre știința dumneavoastră. Și mai abitur, spre știința Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă.

Căci, înțelepte giudecăți au pornit să adune văleat după văleat cele izvodite de cărțulari și strînsu-s-au la Bistrița peste 22 000 de volume, unele încă de pe vremea noastră, a cronicarilor, unice în țară. Carele se poate dzice că iaste un tezaur de cultură, că stă togmai ca la tezaur sub mare lăcată și nime le poate atinge (că de praf se scirbește) dară-mi-te ceti. Nă-dejde neavînd a oblici dezlegare la acestea — la repetatele poftiri li s-a tot răspuns căci nu iaste cine le trece cum se cuvîne la catastife (pre acele volume) — cetitorii den cele părți au făcut jălbi prin multe locuri, dar pentru aceste s-a găsit cine să le treacă la catastif și acolo au rămas (jălbile). Drept carele, doară-doară s-o mai clinti ceva praf și din depozit s-o transforma iară în bibliotecă, am chizmit hronicul de față io, Vlad Pîsarul, cu a mea

PANĂ

Plecînd cu trenul de la București pină la Ciulnița, am stat la geam și, ca să mai treacă timpul, m-am gîndit să număr vagoanele. La prima curbă le-am numărat pe cele din spate — erau 4, la a doua curbă, pe cele dinspre locomotivă — erau 5. Deci trenul avea 9 vagoane. La următoarele colituri am verificat dacă număraseram bine. Coborînd în gară, am avut o surpriză.

— Știu care a fost surpriza. Trenul avea 10 vagoane. Nu îl numărasesi pe cel în care te aflai.
— Am avut o surpriză mai mare. Tot numărînd vagoanele ajunsesem la Fetești.

12 snoave
CUPON 7

Iaurtul

Pe scurt
(Și-n serios și-n glumă)
Reflecțiile unui iaurt:
— Sînt unii care mă consumă
Cu foarte multă lăcomie!
Și explicația nu-i în van
Că fac, ce-i drept, economie:
Ban peste ban!

Secretul? Vi-l dau în vileag:
Iaurtul e făcut... cu cheag!

Peria

Ingrată indeletnicire!

Dar nu-i nimic.

Mă-ntore

Și zic:

— Așa-s, din fire!

(Și firele-s din... păr de porc!)

D. MAZILU